

Tilsynsrapport

Dagtilbud: Galaksen
Dato: 8. september 2023

Ordinært tilsyn

Dagtilbudsafdelingen

Indledning

På baggrund af det pædagogiske tilsyn er der udarbejdet nedenstående sammenfatning og vurdering af dagtilbuddet.

Dagtilbud:	Galaksen
Tilsynstype:	Ordinært tilsyn
Sagsnummer:	28.06.08-K09-11-23
Dato for observation	14. august 2023
Dato for tilsynsmøde:	30. august 2023
Ledelse:	Karin B. Jensen (leder), Camilla Carstens (pæd. leder), Henriette Adler (pæd. leder), Mette A. Christensen (pæd. leder), Tuna N. Hougaard (pæd. leder)
Medarbejderrepræsentanter:	Anders Tipsmark (TR + pæd.)
Forældrebestyrelsesrepræsentant:	Patrick Alessi Kragrup
Tværfagligt Center for Børn & Unge	Doris Jessen (pæd. rådgiver)
Kontaktkonsulent:	Lene Vemmelund
Tilsynskonsulent:	Lisbeth O. Friis

Tilsynets formål og indhold

Formålet med det pædagogiske tilsyn er todelt, idet det både har et kontrolperspektiv ift. overholdelse af den gældende lovgivning samt Vejle Kommunes målsætninger og prioriterede indsatser i dagtilbud. Det pædagogiske tilsyn er også en kvalitetssikring af nuværende praksis og en mulighed for drøftelse af udviklingsmuligheder i det enkelte dagtilbud.

Tilsynets indhold indebærer følgende:

Samlet konklusion

Vurdering af den pædagogiske kvalitet tager afsæt i, hvad forskningen peger på i forhold til, hvad der har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der vurderes både på strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet, som udgør tre hoveddimensioner i vurdering af dagtilbudskvalitet.

Galaksen er en aldersintegreret daginstitution med ca. 100 vuggestuebørn og 150 børnehavebørn, som er fordelt i tre huse. Kometen og Solstrålen er 0-4 års huse. Stjerneskuddet er primært et storbørnshus med alle de 4-6 årige, dog er der også 2 grupper med 0-4 årige. Alle huse er på samme matrikel.

Børnene er inddelt i Mini, Midi og Maxi grupper, hvilket har betydning for arbejdet at sikre trygge og gode interne overgange. I Kometen og Solstrålen hører Galaksens mini (0-2,8 år) og midi (2,8-4 år) børn til. I Stjerneskuddet går Galaksens maxi børn (4-6 år). Her er også en både en mini og en midigruppe.

Det vurderes, at der arbejdes ud fra den lovgivnings- og forvaltningsmæssige ramme. Tilsynet oplever en systematik, struktur og organisering, der understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse samt giver oplevelsen af et fælles børnesyn og læringsforståelse på tværs af husene. Der er sammenhæng og en rød tråd på tværs af huse og grupper, hvilket får Galaksen til at fremstå som én institution, selv om den rummer tre huse med mange børn og voksne. Derfor er de givne fokuspunkter også gældende på tværs af husene og kvaliteten vurderes ensartet, uanset om det er Stjerneskuddet, Kometen eller Solstrålen tilsynet observerer. Tilsynet oplever, at der er en gennemgående god kvalitet i Galaksen.

Et tilsyn vil altid give anledning til nye overvejelser og eventuelle justeringer, der kan give børnene, fornyede betingelser for deres trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvilket ses i de givne fokuspunkter. I et tilsyn vil der altid gives fokuspunkter, som dagtilbuddet med fordel kan forholde sig til. Opfølgingspunkter gives når der skal igangsættes en mere målrettet indsats. Henstillinger gives ved bekymring for kvaliteten i dagtilbuddet.

Fokuspunkter:

- Overvej løbende og fortsat hvordan de tematiserede lege- og læringsområder kan fremstå inviterende og klar til leg, så den børneinitierede leg styrkes yderligere.
- Overvej hvordan børnene kan få endnu flere deltagelsesmuligheder i måltidet? Kan børnene få mulighed for selv at smøre deres mad eller øse op?
- Overvej hvordan sange, fortællinger og kollektive beskeder kan understøttes af konkrete og visuel guidning til at fange børnenes opmærksomhed.
- Overvej balancen mellem børnenes selvbestemmelse og mulighed for udvikling ift. madmod. Er det muligt at få lidt af det hele og så bare smage de forskellige elementer?
- Hav fortsat fokus på rollefordeling i og omkring måltider. Sørg gerne altid for tilgængelige voksne sammen med børnene – og en tydelig rollefordeling mellem voksne, så de voksne ikke skal gå fra børnene for at hente mad ved rullebordet.
- Anvend gerne læringsmiljøvurderingen (evalueringsrapport) som alle medarbejdere og ledelse har besvaret i forbindelse med tilsynet i forhold til drøftelse af de givne besvarelser.

Opfølgningspunkter:

- Ingen

Henstillinger:

- Ingen

Tilsynets observationer

Der er observeret ud fra, hvad forskning viser, er de vigtigste kontekster for et barns udvikling i de nærmeste omgivelser; relationer, fysiske omgivelser og lege- og aktivitetsmuligheder. De tre områder er de mest grundlæggende for den pædagogiske kvalitet. To tilsynskonsulenter har observeret i alle husene samt udenfor på legepladsen sammenlagt i tre timer med deltagelse af leder og pædagogisk leder.

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser har stor betydning for børnenes muligheder for erfaringsdannelse og for daginstitutionens sociale liv og dermed børnenes udvikling og læring. Barnet er i en periode, hvor erfaringer og læring sker gennem det at undersøge og gå på opdagelse. Barnets hele færden i institutionen danner grundlag for erfaringsdannelsen. Rummene skal invitere til lege, aktiviteter og andre gode læringsoplevelser.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 38)

Observationer omhandlende fysiske omgivelser

Rum, interiør, materialer inde som ude udgør tilsammen en ramme, som ifølge forskningen har betydning for børns erfaringsdannelse og sociale liv. Det fremhæves også i den styrkede læreplan, at den fysiske indretning er med til at sikre alle børn trivsel, sundhed, udvikling og læring. Derfor er den fysiske indretning vigtig i vurderingen af den pædagogiske kvalitet.

Generelt mødes børnenes af æstetiske indbydende lege- og læringsmiljøer, hvor der er eksempler på tematiserede legeområder med tilgængelige legeredskaber og rum i rummene, som medvirker til at skabe gode vilkår for leg, for relationer og fordybelse. Legetøj er tilgængeligt i børnehøjde og er bl.a. i kasser, hvor børnene kan se, hvilket indhold der er i. Enkelte steder kan de tematiserede legeområder med fordel kvalificeres yderligere, så de fremstår inviterende og "klar til leg", da det vil understøtte børnenes muligheder for afkodning af legeområdet og udviklingen i legen. Det ses fx i et af de mange køkkenlegeområder, hvor der kan understøttes med tydeliggørelse af, hvad kan der leges her – og dermed optimere kvaliteten af børnenes lege- og læringsmiljøer.

Uanset hvor tilsynet kommer i Galaksen, er der et synligt fokus på sprogunderstøttende læringsmiljøer med billeder, spor af børnene og piktogrammer. Der er ligeså tavler, som anvendes aktivt i samlinger og til at understøtte kollektive beskeder. Her ses fx illustrationer af følelser, kroppe, bogstaver, billeder – som både bidrager til stemning og børnemiljø og til noget at tale ud fra og være sammen om.

Udover de tre huse med børnegrupper, er der også et multihus. Multihuset er et fælles hus, som har et univers af læringsrum med forskellige børnelabs, hvor børn og voksne sammen kan gå på opdagelse i forskellige læreplanstemaer, og hvor materialer og redskaber er tilgængelige og ikke ”først skal findes frem”.

Legepladsen er opdelt i zoner, hvilket hjælper med at fordele børn og voksne i mindre grupper og dermed mulighed for at være i mindre børnefællesskaber med mulighed for fordybende leg og tilgængelige og nærværende voksne.

De forskellige zoneopdelinger på legepladsen fremstår indbydende med mange forskellige legemiljøer, der giver mulighed for varierende og forskellige legeformer. Der er både muligheder for at klatre, gynges, lege i sandkasse og legehuse. Der er mulighed for både aktive fysiske lege, men også for rolige lege. Legepladssonerne har bl.a. forskellige repos, som giver mulighed for at lege afgrænset og roligt uden gentagende forstyrrelser. Der er små detaljer, som skaber gode vilkår for leg og aktivitet. Fx er der i hver zone en rullevogn, som kan tages frem med klargjorte redskaber som kridt, Babblarne, sæbebobler, papir og farver. Det giver både mulighed for at børnene har gode muligheder for forskellige former for leg samt de voksne er på forkant og skal ikke gå fra børnene gentagende gange for at finde forskellige materialer.

På legepladsen er der også en rollefordeling mellem de voksne, hvor de der står for de praktiske opgaver, har en gul vest på, så det er synligt for både børn og voksne. De øvrige voksne har dermed mulighed for at fordybe sig i lege og aktiviteter sammen med børnene.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej fortsat hvordan de enkelte tematiserede legeområder kan fremstå inviterende og indbydende samt klar til leg, så børnene har nemmere ved at gå selvinitieret i gang med forskellige lege.

Relationer

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem pædagogerne og børnene, en god relation mellem pædagogerne og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem, er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

KIDS – Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner, s. 40

Observationer omhandlende relationer

Trygge og anerkendende relationer er afgørende for at yde omsorg, Forskning og den styrkede læreplan peger på, at både relationerne mellem barn og pædagogisk personale og børnene imellem har afgørende betydning for børnenes trivsel og udvikling.

Tilsynet oplever generelt i Galaksen på tværs af huse og børnegrupper nærværende, venlige og omsorgsfulde voksne, der viser interesse for børnene. De voksne taler med børnene om deres oplevelser og følger børnenes spor i forhold til, hvad de er optaget af. De voksne er til rådighed for børnene og tilbyder børnene hjælp og støtte, når der er brug for det. Tempoet er også afstemt børnene og der gives tid til at børnene kan nå at respondere på fx spørgsmål fra de voksne. De voksnes engagement og kommunikation er rettet mod børnene og ikke de øvrige voksne. Børnene hjælpes til at indgå i sociale samspil og fællesskaber, da børn og voksne ofte er delt i mindre grupper.

Det ses fx i samlingen, hvor positive og nærværende voksne guider børnene løbende, så de ved, hvad der skal ske og hvad der forventes af dem. Børnene sidder omkring et rundt tæppe, som også visualiserer, hvor børnene skal sidde. Tavlen med visuel støtte som anvendes aktivt i samlingen, hjælper børnene med at være opmærksomme og interesserede i det, der foregår. De voksne afstemmer og er afventende, når der stilles spørgsmål til børnene. Det er på børnenes præmisser – og der afkræves ikke bare et svar, men der stilles uddybende spørgsmål og derved er der mulighed for gentagende turtagninger i dialogen mellem børn og voksne.

Generelt er børn og voksne opdelt i mindre grupper. Det er både i lege og aktiviteter, men også i rutinesituationer som måltidet. Børnene inddrages og hjælper også i klargøring af måltidet. Der er også et fokus på ikke at skabe unødigt ventetid for børnene, fx i måltidet, hvor børnene må spise, når de er klar til det.

Ved vuggestuebørnene ser tilsynet også voksne der er opmærksomme og nærværende. De gentager børnenes lyde, har øjenkontakt og er opmærksomme på, hvilke signaler børnene giver. I en samling synges der med fagter. Her kunne det være en fordel, hvis der også er konkreter, der visualiserer sangen, da det vil understøtte børnenes opmærksomhed og engagement.

Generelt nærværende voksne, der følger børnenes spor og giver sig tid til at lytte og forstå børnene. Små justeringer kan give børnene endnu flere deltagelsesmuligheder og oplevelse af at mestre og være en del af fællesskabet.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej hvordan børnene kan gøres endnu mere deltagende i måltidet. Er der mulighed for at børnene selv kan smøre deres mad?
- Overvej hvordan sange, fortællinger og kollektive beskeder kan understøttes af konkrete og visuel guidning til at fange børnenes opmærksomhed.

Leg og aktivitet

For at kunne udvikle sig har børnene brug for at lege med andre børn og for at blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder. Noget at være sammen om i et fælles tredje.

Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden, og voksnes kommunikation og interaktion med børnene fra den helt tidlige barndom og med de fysiske udviklings- og læringsmiljøer er essentielt for børns udvikling.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 44

Observationer omhandlende leg og aktivitet

Leg og aktivitet giver trivsel, udviklings- og læringsmuligheder og noget at være sammen om i fællesskaber over hele dagen. Deltagelsesmuligheder er ifølge forskning helt afgørende for børns udvikling og trivsel og står også centralt i den styrkede læreplan – og derfor er kvaliteten af leg og aktiviteter relevant og betydningsfuld i vurderingen af den samlede kvalitetsvurdering.

Generelt i Galaksen oplever tilsynet, at det summer af leg og aktivitet, hvor der er plads til børnene og de støttes til at deltage og til at fordybe sig i leg med hinanden. Der er adgang til forskellige legeformer både ude og inde og børnene ses i længerevarende lege med deltagelse af de voksne, hvor der også er gode muligheder for nærværende samspil og relationer.

De voksne faciliterer lege og aktiviteter, der inspirerer børnene og er også på forkant, hvilket frigiver tid til nærværende samspil sammen med børnene. Børnene virker ofte engagerende og til at opleve lege og aktiviteter som meningsfulde. Tilsynet observerer også en god fordeling mellem børn og voksne, hvilket giver mulighed for fordybet kontakt både mellem børn og voksne og børnene imellem. Børnene får muligheder for at udforske og gå på opdagelse. Fx er et vuggestuebarn optaget af rullevoغن på legepladsen med legeredskaber. Hun finder en spand med kridt og går afsted med den – og begrænses ikke af voksne eller regler om, at det må man ikke.

Tilsynet ser både børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter – og mulighed for varierende legeformer. Der ses både børn, der leger med biler, med magneter, togbane, modellervoks, tørklæder mv. Generelt opleves stemningen som god og der er tilgængelige og opmærksomme voksne, som guider, støtter og hjælper børnene til at indgå i berigende legefællesskaber.

Der er opstart af nye børn i vuggestuen, hvor der også skabes trygge og overskuelige rammer for dem, da de bliver inde sammen med en voksen og få børn. De andre børn er på legepladsen,

hvor der også er leg og aktivitet i mindre grupper. Nogle laver sæbebobler, andre tegner med kridt. Der er også leg på en karrusel samt leg i sandkassen.

I måltidet, som også anses som en pædagogisk kvalitet ser tilsynet et eksempel, hvor børnene spørges til, hvad de vil have af maden. Børnene vælger derfor, om de vil have ærter, rovs eller andet. Overvej hvordan børnene får muligheder for at smage forskellige former for mad og dermed styrket deres madmod.

Der er mange gode eksempler på lege og aktiviteter og også et bredt udvalg af forskellige muligheder for børnene. Der er opmærksomhed på at følge børnene og give dem mulighed for at gøre sig forskellige erfaringer. De voksne fremstår fleksible og justerer sig gerne efter børne og det, de gerne vil eller er optaget af.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej balancen mellem børnenes selvbestemmelse og mulighed for udvikling ift. madmod. Er det muligt at få lidt af det hele og så bare smage de forskellige elementer?
- Hav fortsat fokus på rollefordeling i og omkring måltider. Sørg gerne altid for tilgængelige voksne sammen med børnene – og en tydelig rollefordeling mellem voksne, så de voksne ikke skal gå fra børnene for at hente mad ved rullebordet.

Den styrkede læreplan

Der arbejdes målrettet og kontinuert med den styrkede læreplan i Galaksen. Der arbejdes ud fra fem pejlemærker hen over en femårig periode. Hvert år er der særligt fokus på et pejlemærke. I 2023 er fællesskaber, det overordnede pejlemærke og igennem året er der tre nedslag med afsæt heri; 1) Fællesskabets betydning – venskaber, samspil og socialisering, 2) Forældre som aktive medspillere i fællesskaber samt 3) Dilemmaer i inklusionstanken. Pejlemærkerne kommer til udtryk gennem faglige oplæg, dialoger, cases, dilemmakort, foredrag og på personalemøder, personalelørdage og fyraftensmøder, så det omsættes til tiltag og handlinger i den pædagogiske praksis. De øvrige fire pejlemærker i denne femårige periode er leg og læringsmiljøer, robusthed og mod, nysgerrighed og fokus samt kommunikation.

Der afholdes refleksions- og evalueringsmøder for alle teams ca. hver 5. uge, hvor hverdagens pædagogiske praksis evalueres og justeres, både i forhold til børnenes trivsel og udvikling, de voksnes roller og læringsfokus.

Hvert år er der to pædagogiske projektføløb, som skaber sammenhæng mellem den styrkede læreplan og Vejle Kommunes prioriterede indsatser, som også har til formål at styrke fællesskabet på tværs i Galaksen.

Galaksens styrkede læreplan og de aktuelle pejlemærker er visualiseret i Galaksen både ude og inde.

Sprogindsatser og understøttende sprogstrategier

I Galaksen er der en sprogansvarlig pædagog ansat på 30 timer ugentligt og denne vejleder, igangsætter og deltager i sprogfremmende forløb og aktiviteter. Den sprogansvarlige pædagog foretager også alle lovmæssige sprogvurderinger, udarbejder sproghandleplaner og afholder forældresamtaler sammen med barnets primære pædagog, når det omhandler sprog.

Der er et stort fokus på at skabe inspirerende og lærerige sprogmiljøer. Det gør sig både gældende i fysisk form, hvor der er visuelle sprogmiljøer ude og inde. De voksne er også opmærksomme på at være sproglige rollemodeller og sætter ord på egne og på børnenes handlinger. Der anvendes også dagligt piktogrammer og lommepiktogrammer til visuelt at understøtte det talte sprog.

Stærkere fællesskaber / AKT

Galaksen har været en del af projektet ”Helhedsorienteret Dagtilbud”, hvor nogle bliver uddannet familierapeuter. Hele det pædagogiske arbejde og systematikken omkring anvendelse af redskabet TOPI og projektet ”Helhedsorienteret Dagtilbud” medvirker til, at der er fokus på alle børns trivsel.

Projektet har understøttet den samlede faglighed og vigtigheden i at have hele familien med i samarbejdet omkring børnenes trivsel. Samarbejdet med Tværfagligt Center For Børn og Unge (TCBU) og Sundhedsplejen er også blevet styrket. Der opleves en stor gensidig tillid til hinandens fagområder og tilgange til at sikre alle børn trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Qua årets pejlemærket fællesskaber og der er derfor et særligt fokus på at sikre deltagelsesmuligheder og privilegerede positioner for alle – også børn i udsatte positioner.

”Åben dør” er en del af ”Helhedsorienteret Dagtilbud”, og afholdes en gang ugentlig. Åben Dør er en mulighed for alle forældre, hvor de kan møde op til en uforpligtende samtale med en eller flere af faggrupperne, som deltager (familierapeuter, sundhedsplejerske og socialfaglig rådgiver) kan få råd og vejledning, om det der udfordrer i familien. På baggrund heraf, kan der iværksættes et yderligere samarbejde med familien.

Galaksen har et ressourcesteam, som blev etableret som et tiltag til blandt andet, at kunne bidrage til udvikling og understøttelse af den pædagogiske praksis i form af fokus på tidlig indsats for børn i udsatte positioner, at have medarbejdere med specifikke faglige kompetencer i direkte tilknytning til børn, børnegrupper og læringsmiljøer, samt styrke den faglige kvalitet gennem sparring og fælles refleksion mellem ressourcesteam og det pædagogiske personale. Ressourcesteamet består af to AKT pædagoger, en sprogansvarlig pædagog samt tre kommende familierapeuter. Ressourcesteamet bidrager til, at de som dagtilbud i får justeret og tilpasset den pædagogiske praksis til at kunne varetage opgaven om stærkere fællesskaber i tæt samarbejde med det pædagogiske personale, ledelsen, TCBU, Familieafdelingen, Sundhedsplejen og skolerne i nærområdet.

Overgange

I Galaksen arbejdes der kontinuerligt med trygge overgange både internt i institutionen og eksternt. Når et barn starter i Galaksen, uanset om det er mini, midi eller maxigruppen, afholdes der altid en opstartssamtale.

De interne overgange, er en del af hverdagen i Galaksen. Onsdage er der besøgsdag, særligt for de børn, der er på vej til en ny gruppe. Her besøger barnet sin kommende gruppe sammen med en kendt voksen og nogle af sine venner. Der er generelt et tæt samarbejde mellem husenes forskellige aldersgrupper og der er fælles projekter på tværs. Der er fokus på, at børnene oplever genkendelighed og tryghed på tværs af husene og derfor er tilstræbes også en genkendelighed i de pædagogiske læringsmiljøer.

I overgangen til skole er der samarbejdsaftaler med Nova Skolen. Der er både systematik omkring samarbejds møder og overgangsbeskrivelser. Børnene i storebørnsgruppen er på besøg i skolen hver uge, hvor de enten deltager i undervisningen eller er på biblioteket. Der er generelt en rigtig god erfaring og oplevelse med at skabe trygge og forudsigelige overgange både til o fra Galaksen samt internt i Galaksen.

Forældresamarbejdet

Formanden af forældrebestyrelsen fortæller, at det er meget genkendelig det der er observeret under tilsynet. Der opleves stort nærvær mellem børn og voksne, og børnene har tilgængelige og interessante legemiljøer både inde og ude.

Forældrebestyrelsen beskriver i deres besvarelse til tilsynet, at atmosfæren er tryk og man føler sig velkommen. Der er også en oplevelse af, at der er struktur og orden på tingene. På seneste bestyrelsesmøde drøftedes kommunikationen mellem forældre og institution og ønsket om at styrke kommunikationen i forhold til hele forældregruppen. Bestyrelsen har opmærksomhed på den gode fortælling om Galaksen og understøtter at Galaksen er et rigtig godt sted.

Der gives også udtryk for, at der er gode overgange internt i huset og i forhold til skole. Der opleves en god struktur og organisering der understøtter tydeligheden i forventninger i Galaksen.

Opfølgning

I løbet af 2024 vil kontaktkonsulent fra Børne- og Ungeforvaltningen afholde et anmeldt opfølgende tilsyn med ledelsen med afsæt i denne tilsynsrapport.